

מתוך ספר לקוטי הלכות

זוֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה ... (ו.ו.) (מגיש מנחה בצדקה)

מעלת מצות הצדקה הוא בלי שעור, וכל התורה וכל תקון העולמות תלוי בזה, כי הכל נברא בשביל כבודו, וכל כבודו נתגלה עלי ידי הצדקה, שעל ידה נעשה פלי לקבל השפעת הנעם העליון שעל ידי זה נעשה הולדה ונתגלה כבודו כמבאר בפנים (לקוטי מוהר"ן ב' - סימן ע"א), ועל פן שקולה צדקה ככל התורה כלה כמאמר רבותינו ז"ל.

אבל צריכין להרבות בצדקה מאד, ולבקש מהשם יתברך שיזכה לקים מצות הצדקה כראוי, שיתן הצדקה בלב שלם למען שמו יתברך באמת ושיזמין לו השם יתברך עניים הגונים לזכות בהם, כי עקר תקון הצדקה שיתגלה כבודו יתברך עלי ידי זה כנ"ל, על פן צריך לכוון בצדקתו רק בשביל כבוד השם יתברך, לא בשביל כבוד עצמו חס ושלום. לא כמצוי בכמה אנשים שנותנים צדקה רק למי שיש להם ממשלה וכבוד בעולם, ועל פן הצדקה גם להם לכבוד, ועל עניים הגונים וכשרים העוסקים בתורה ועבודת ה' באמת, אינם משיגים כלל ומעלימין עיניהם מהם, נמצא שהצדקה שנותנים הוא רק בשביל כבוד עצמן.

אף על פי שבודאי גם זוֹאת הצדקה יש נקודות טובות, אבל על ידי צדקה כזאת אין נעשה הפלי הנ"ל בשלמות, לקבל על ידה שפע נעם העליון בשלמות.

ועל פן עקר תקון הצדקה שתהיה בבחינת מנחה, שהיא קרבן עני שנותנתו מעט, ועל פן אינו מתפאר בה, רק כונתו בקרבנו רק לשמים לבד. כמו כן העשיר אף על פי שנותן הרבה לצדקה, חלילה לו להתגאות בבחינת הצדקה ולהתפון בה לכבוד עצמו, רק אף על פי שיתן לצדקה הון רב, אף על פי כן יהיה בעיניו כעני, כי באמת נגדו יתברך הכל עניים כמו שנאמר מי הקדימני ואשלם, כי הכל רק ממנו יתברך כמו שנאמר ממך הכל ומידך נתנו לך.

ועל פן דוד המלך עליו השלום בעת שנתן הון רב לנדבת בית המקדש אמר ואני בעיני הכינותי וכו' פי החזיק כל נתינתו לעניות. וצדקה כזאת יקרה מאד כי היא בחינת מנחת עני שחביבה מאד, מחמת שפנתו רק לשמים בלי שום התפארות עצמו כלל, ועל פן נקראת צדקה כזאת בשם מנחה בחינת מגישי מנחה בצדקה. (הלכות תפילת המנחה הלכה ו', אות ד' - לפי אוצר היראה, צדקה וגמילות חסדים, אות י"ג)

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

כָּל-חֶלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וְעִז לֹא תֹאכְלוּ (ו.כג.)

יש שני מיני קלפות, הינו בחינת קלפת לבן ובחינת קלפת עשו, ומקלפות לבן נמשכין העונות שבשוגג שנעשין עלי ידי שכחה ובלבול הדעת, ומקלפת עשו נמשכין הודונות. והנה אף-על-פי שבודאי עון מזיד חמור ופוגם יותר מהשוגג, אף-על-פי כן בנקל יותר להתגבר כנגדו ולמנע עצמו ממנו מאחר שיודע שהוא עברה; אבל מקלפת לבן שמכשיל את האדם בשגגות, מזה קשה מאד להנצל, כי מערבב ומבלבל את הדעת עד שנכשל ממילא, ועל-פן צריך סיוע העלעל להנצל מזה.

ועל-ידי שזוהרין בשלמות מצאנו חלב, על-ידי זה נצולין מקלפת לבן, ועל-ידי שזוהרין בשלמות מאסור אכילת דם, על-ידי זה נצולין מקלפת עשו. (הלכות חלב הלכה א' - אותיות ה' ו' לפי אוצר היראה - אמת וצדק, אות צ"ב)

סיפור השבוע

סדר הנסיעה של רבנו ז"ל לארץ ישראל (כד-כה)

ווביום ראשון דחל-המועד הלך האיש להחכם, וצוה לו החכם לקח בגנבה כל המעות שלהם ולהביאו העיר, כדי שלא יגזל מהם מעותיהם, ועשה כך. אחר-כך הלך החכם עם שני גבירים, ואמרו להקפיד: תן לנו שני הנפשות הללו, והשיב להם: מה שיכות יש לכם לנפשות האלה; אני מהפקר זכיתי בהם.

ווספר להם את כל התלאות אשר מצאתם בדרך ואמר: ולא זאת בלבד, מה שאני מספר לכם, אלא שכמעט לא היה רגע בלא פגע, ואלו הנפשות כבר היינו יכולים לטבעם בים או למכרם לישמעאלים, וכל המעות והחפצים שלהם היו הכל שלנו באין פוצה פה ומצפצף כלל, אך מה לעשות, כי מזלם גדול עד לב השמים, כי לא די שהשם יתברך עשה להם נס כזה, שבמזלם הגיע פתאם הספינה לפה, אף גם זאת, נעשה להם נס בתוך נס, שהשם יתברך הסיר לפי וסכל את דעתי, עד שלקחתי את אחד מהם לתוך העיר הזאת, ועכשו בודאי שוב איני רשאי אפלו לקח מעותיהם, רק כדי שלא יתרעמו העבדים שלי, תנו לי מאתים טאלער, וקחו אותם מעל הספינה. וכך היה, שנתנו לו מיד כמו שאמר, והצילו אותם מיד הגולנים ממות לחיים, משעבוד לגאולה.

וואז באו שניהם אל העיר, רבנו זכרוננו לברכה עם האיש המשמש שלו הנ"ל, ובבואם אל העיר אמרו הישמעאלים שהם מרגלים, ונפל פחד גדול על הספרדים בעצמם, ותקף הביאו להם מלבושים שלהם, והכרחו להלביש עצמם במלבושים שלהם כמנהגם, והיה רבנו בצער גדול מחמת זה, והאיש הנ"ל שחק, וכעס עליו רבנו זכרוננו לברכה ואמר לו: אין אתה יודע מהקטרוג, שיש עלינו בעולם העליון, ואמר אז דבר נפלא להאיש הנ"ל, ואינו רוצה לגלות.

וונתקבל רבנו זכרוננו לברכה לפני החכמים, והוטב בעיניהם מאד, והחזיקו אותו לחדוש גדול. ואחר-כך בא רבנו זכרוננו לברכה בעצמו בשמחה ואמר: ברוך השם יתברך, שזכינו להצלה הזאת, והיה שם כבוד גדול מאד עד אחר החג, ונתנו אנשי-העיר בעצמם מכיסם המאיתים טאלער הנ"ל, ולא רצו אחר-כך לחזר לקבלם מרבנו זכרוננו לברכה שם, אף-על-פי שהיה לו מעות הרבה שם ... (ההמשך מעבר לדף)

... כי ה' אתנו ואצלנו ועמנו וקרוב לנו גם עתה,
כי לא יטש ה' את עמו בבעבור שמו הגדול ...

(לקוטי תפילות ב' - מתוך תפילה ז')

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב/סו)
טוב להגיד ולשיר נ נח נחמ נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

סיפור השבוע

(המשך הסיפור)

קראות באב"י הנחל

= תפלה בינו לבין קונו =

... ואחר החג שכרו להם ספינה לסטנבול, ונתנו להם אגרת — אולי, חס ושלום, יודמן להם עוד איזה סבה — שיעמדו בעזרם בכל עיר ועיר; והלכו עם ספינה זו, ושם היו גרעקין [יונים] הרבה, והיה בהם עפוש, והם לא ידעו, אך ראו שמתים על הספינה, וברוך השם, שהיה רוח-סערה, ונשא הספינה במהירות לקהלת-קדש סטנבול, ואף-על-פי שהיו להם יסורים מקמת זעפת הים ומחמת שפרכה הספינה כל-כך במהירות, אך אף-על-פי-כן היה להם לטובה, שעברו במהירות ובאו ביום השלישי לקהלת-קדש סטנבול, והיו שם עשרה ימים.

וגם בסטנבול היה להם סכנה, כי מקמת שלא הראו הפראשפורטין [הרוכנים] שם בנסיעתם להתם, על-כן לא רצו עכשו להניחם משם, והעמיסו עליהם על כבד לתן סך עצום מאד באפן שישגיגו הפראשפורטין מהתונג; והסך, שצוו לתן, היה סך עצום מאד, שלא היה להם ביכלתם בשום אפן לסלקו.

והשם יתברך חמל עליהם, והזמין להם איש אחד, שלא ידעו אותו ולא הפירו אותו, והלך לאיזה שר מהישמעאלים, וגנב דעתו, ואינם יודעים כלל כמה נתן לו, וקבל קוויטל [פתקה] להניח אותם מהשער דקהלת-קדש הנ"ל, והזהיר אותם, למען השם, להסתיר הדבר מאד מאד, ועל-ידי זה נמלטו משם בשלום, והלכו על הים מסטנבול לגלץ [חוף ברומניה], והגיעו לאיזה עיר על איי הים, ושם לקחו אותם לביית-האסורים, והכרחו לתן ארבעה אדומים בעד כל נפש, ומשם והלאה לא ארע להם שום דבר, רק זעפת הים היה כמה פעמים, וספינה אחת מלאה גרעקין נשברה ונטבעה, ולא נשארו מהם כיי-אם מעט דמעט, וה' ברחמיו הנחם למחוז חפצם, ועברו בשלום, עד שבאו לגלץ בשלום על חג השבועות ...

... היה דואג מאד מאיום מלחמת המפרץ, והיה שואל לכל אחד בדאגה: "שמעתי?" ואחד החברים אמר שאין מה לדאג, כמובא בהגדה של פסח: "השם יצילנו מימדם!", ואז גער בו ר' ישראל ואמר לו שצריך להתפלל על זה, ויהשם יצילנו מימדם' אומרים בשמתפללים, וצנה להגיד המזמור ס"ב המסגל לגזרות האמות. עין בספר המדות (המתקת דין נג, ועיין חיי מוהר"ן גדולת השגתו לו). (אב תש"ג)

נשמע מאחד החברים, שפעם בעת המלחמה בשושמעה אזעקה, אמר לו ר' ישראל ללכת לשמע החדשות, וכשהלך ממנו, הציץ עליו מהצד וראה איך ר' ישראל מתפלל בכחות נוראים ובמסירות נפש עד שפניו היו מגיעים עד הרצפה ממש, וחזר ושנה כמה פעמים בהתלהבות עצומה וברתת ובויע, ואז האיש ראה פתאם שר' ישראל מפסיק ונתגלה שמחה על פניו, ותוך כדי כך שמע בחדשות שאומרים שברוך-השם הטיל הפצץ, וכשחזר לר' ישראל, ר' ישראל התחיל לשבח את השם-יתברך איך הוא אוהב אותנו ואיזה נסים ונפלאות הוא עושה בשבילנו.

חסיד מבגר שאל אותו מה הסימן שהוא מקרב לרבנו, ור' ישראל השיב: "זה תלוי בכמה פעמים ביום אתה אומר 'רבנו של עולם'". ועין בלקוטי הלכות שמפרש את הפסוק: 'עדות לישראל להדות' - שמי שמרבה להתפלל, הוא עדות שמקרב לצדיק, והמתנגדים לא מבינים איך הוא יכול כל-כך לבסוף ולהתפלל. וכשספרו לרבי נתן מרב שיכול להגיד חמש מאות דפי גמרא, השיב שה-משליה 'שלו' (ר' משה ברטלבר) יכול להגיד חמש מאות פעמים 'רבנו של עולם'.

מועדי ה' - פסח, ג-ד

... ותהיה בעזרנו, שנוכה לקבל עלינו קדשת חג הפסח בקדשה נוראה ועצומה ובשמחה וחדוה גדולה. ונוכה לקים מצות ארבע כוסות של יין של פסח בשלמות הראוי, בקדשה ובטהרה גדולה. ותפתח לנו אור הדעת, ותשפיע עלינו אור קדשת המוחין העליונים, שנוכה שיהיו נמשכין עלינו בפסח כל המוחין הקדושים, מוחין דגדלות ומוחין דקטנות.

אמירת ההגדה בליל הסדר של פסח מסגלת לתקון הברית. (לקוטי מוהר"ן סי' כ, י). על פן צריך לומר את ההגדה בקול חזק ובהתעוררות רבה. פי אמירת ההגדה בקול חזק מעוררת את הדעת, ועל ידי זה זוכים להתגלות הדעת. הינו להבין בדעת זו את שצריך להבין באמת. וכשזוכים לדעת אמת, הוא עקר הגאולה. פי גלות מצרים נגרם על ידי פגם הברית, ועל ידי פגם הברית נפגמת הדעת רחמנא לצלן. אבל על ידי ספור הנסים והנפלאות של יציאת מצרים, זוכים לתקון הברית, תקון הדעת, וזה עקר הגאולה.

ונוכה לסדר הסדר של פסח בקדשה גדולה פראוי, ותעזרנו לומר ההגדה בקול רם, בכונה גדולה ונוראה, ובשמחה וחדוה רבה ועצומה, ובהתעוררות גדולה ובהתלהבות נמרץ, בקדשה ובטהרה גדולה, עד שהקול יעורר הכונה, עד שאוכה על-ידי זה לתקון הברית ולתקון הדעת בשלמות באמת, עד שאוכה לבא לחדושי תורה אמתיים, ואוכה להמשיך תמיד דבורים חמים בגחלי אש על-ידי תפלה ותחנונים.

גם על ידי שתית מצות ארבע כוסות יין בפסח, זוכים לתקון הדעת, תקון הברית. מסעיף זה יכולים ללמד כמה צריך להזהר בכל מנהג קדוש מן המנהגים המבארים בשלחן ערוך, בהנהגת סדר פסח. פי על ידי כל מנהג ומנהג הנהוג בליל הסדר, זוכים לתקון מיחד, ובפרט לתקון הברית, שזה כלל כל התקונים כמבאר בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ט (לקוטי מוהר"ן, סימן כ').

ותוכני להתפלל אליך בהתקשרות נשמות ישראל, שתהיה תפלתנו תפלת רבים ולא תמאס את תפלתנו כמו שכתוב, הן אל כפיר ולא ימאס. ויתוסף ויתגדל למעלה תוספות קדשה רבה ועצומה על-ידי תפלתנו, ועל-ידי-זה נוכה להמשיך באורי התורה מלב העליון אשר שם כתובים כל באורי התורה. (לקוטי תפילות - מתוך תפילה כ')

בימי הפסח צריך להתפלל בקול אדיר וחזק, פי התפלה בזעקה מסגלת לתקון הברית. בשם שאמירת ההגדה בקול גדול מסגלת לתקון הברית, כמבאר בלקוטי הלכות (שם, סימן רא).

שנת שלום
וחג פסח כשר ושמח